Skolinspektionen

Huvudman

KRISTIANSTADS KOMMUN
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-11-20
Dnr SI 2025:12058

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Rönnowskolan H1 i Kristianstads kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 25 mars 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Rönnowskolan H1 i Kristianstads kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande utarbetande och underrättelse av åtgärdsprogram, beslut om särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång, uppgift om utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogram, stöd i enlighet med åtgärdsprogram samt arbetet mot kränkande behandling och anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa.

Skolinspektionen har den 25 mars 2026 beslutat att förelägga Kristianstad kommun att senast den 29 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om särskild undervisningsgrupp, beslut om anpassad studiegång, uppgift om uppföljning av åtgärdsprogram samt arbetet mot kränkande behandling.

Kristianstad kommun har den 28 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 19 oktober 2026 genomfört digitala intervjuer med lärare och rektorn. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Riksdagen beslutade den 9 juni 2026 om en ändring av skollagens bestämmelse om personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling i 6 kap. 10 §. Lagändringen trädde i kraft den 1 augusti 2026 utan övergångsbestämmelser och innebär att personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ändrats till en skyldighet att informera rektorn om sådan behandling. Skyldigheten begränsas till vissa situationer och gäller om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling. Rektorns skyldighet att anmäla till huvudmannen ändrades till att gälla samma sorts händelser som omfattas av personalens informationsskyldighet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kristianstad kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder avseende beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång samt uppföljning av åtgärdsprogram och om konstaterade brister har avhjälpts. Då lagstiftningen, som framgår ovan, avseende arbetet mot kränkande behandling har ändrats gör Skolinspektionen inte någon uppföljning i den del som avser skyldigheten att anmäla kränkande behandling. Skolinspektionen har i stället kontrollerat om skolans arbete uppfyller författningarnas krav utifrån den nya lagstiftningen.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 25 mars 2026 att det fanns brister i arbetet med beslut om särskild undervisningsgrupp samt beslut om anpassad studiegång på Rönnowskolan H1. Skolinspektionens utredning visade att elevens behov av stöd och hur det ska tillgodoses inte alltid framgick av besluten om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Det framgick inte alltid i vilka ämnen eller i vilken omfattning eleven skulle gå i särskild undervisningsgrupp och det framgick inte alltid vilka avvikelser från timplan, ämnen och mål som gjordes avseende anpassad studiegång. Besluten innehöll inte heller alltid de särskilda skäl som låg till grund för behov av särskild undervisningsgrupp respektive varför behov av anpassad studiegång föreligger och varför det särskilda stödet inte i rimlig grad kunde anpassas utifrån elevens behov och förutsättningar.

Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att se till att det av samtliga beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång ska framgå elevens behov och hur stödbehovet ska tillgodoses. Huvudmannen förelades att se till att beslut om särskild undervisningsgrupp ska ange vilka särskilda skäl som ligger till grund för att beslutet. Det skulle vidare framgå av beslut om anpassad studiegång vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen, samt en klargörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Huvudmannen skulle i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med åtgärdsprogrammen för de elever på skolan som vid tidpunkten för redovisningen hade undervisning i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång.

Uppgift om uppföljning av åtgärdsprogram

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 25 mars 2026 att det fanns brister i arbetet med uppföljningar av åtgärdsprogram på Rönnowskolan H1. Skolinspektionens utredning visade att det av åtgärdsprogram framgick när uppföljning ska ske, men inte vem som ansvarade för uppföljning. Av intervjuer framgick vidare att det inte fanns en samsyn kring vem som ansvarade för uppföljningar på skolan. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att se till att åtgärdsprogrammen innehåller uppgift om vem som är ansvarig för uppföljningen av åtgärdsprogrammet. Huvudmannen skulle i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med skolenhetens samtliga aktuella åtgärdsprogram.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår att skolans rutiner gällande beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång har förtydligats och uppdaterats av rektorn samt kommunicerats på en arbetsplatsträff i augusti 2026. Rutinen har även bifogats redovisningen. Huvudmannen beskriver att rutinen innefattar att det av åtgärdsprogrammen ska framgå vilka behov eleven har och hur behoven ska tillgodoses, vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning avvikelser sker från ordinarie timplan, mål och ämnen vid anpassad studiegång samt vilka skäl som ligger tillgrund för att anpassad studiegång eller särskild undervisningsgrupp. Rektor uppges vidare kontrollera löpande att varje ny elev som placeras i särskild undervisningsgrupp eller får anpassad studiegång har ett korrekt framtaget åtgärdsprogram, vilket innebär att samtliga elever tillhörande H1 nu har ett korrekt beslut på åtgärdsprogram.

Huvudmannen har vidare bifogat fem åtgärdsprogram och beslut för elever med anpassad studiegång samt särskild undervisningsgrupp på skolan. Av besluten framgår de skäl som ligger till grund för behov av särskild undervisningsgrupp respektive anpassad studiegång. Avseende beslut om särskild undervisningsgrupp framgår vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning eleven får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Avseende beslut om anpassad studiegång finns en bilaga där det framgår vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen som annars gäller för utbildningen.

Uppgift om uppföljning av åtgärdsprogram

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår att den uppdaterade rutinen på skolan nu föreskriver vem som är ansvarig för uppföljningen av åtgärdsprogrammen. Det framgår vidare att samtliga elever som har åtgärdsprogram kontrolleras och följs upp inom elevhälsan.

Av de åtgärdsprogram som huvudmannen bifogat i sin redovisning framgår att det i samtliga åtgärdsprogram finns namngiven personal utsedd som ansvarig för uppföljning av åtgärdsprogrammen. I flertalet fall står rektorn som ansvarig person för uppföljning.

Uppföljande intervju

I intervju med rektorn bekräftar rektorn att uppgifterna om uppföljning är korrekt angivna i inskickade åtgärdsprogram och att det stämmer att hen också följer upp åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång

Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller annan författning (3 kap. 8 § skollagen).

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger (3 kap. 9, 11–12 §§ skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Av förarbetena framgår, rörande placering i särskild undervisningsgrupp, bland annat följande. Det är viktigt att skolor i det obligatoriska skolväsendet har en möjlighet att använda särskilda undervisningsgrupper som åtgärd för elever i behov av särskilt stöd, under förutsättning att det kan ske på ett rättssäkert sätt för eleven och elevens vårdnadshavare. Placering i en särskild undervisningsgrupp ska ses som en lösning när alternativet att låta eleven gå kvar i den ordinarie undervisningsgruppen har prövats. Placeringen ska föranledas av elevens behov och en bedömning att dessa bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. De särskilda skäl som kan åberopas för ett sådant beslut är kopplade till möjligheten att skapa bättre förutsättningar att pedagogiskt hantera elevens stödbehov. Förutom inlärningsproblematik kan det handla om olika funktionsnedsättningar, språkproblem, beteendestörningar som kan ligga till grund för bedömningen att elevens behov bättre kan tillgodoses i en

annan undervisningsgrupp än den ordinarie. Andra stödmöjligheter inom den ordinarie gruppen ska ha prövats i tillräcklig utsträckning innan ett sådant beslut fattas och placeringen ska föranledas av elevens behov av särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 292 f.).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Av förarbeten framgår att beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. Bestämmelsen om anpassad studiegång avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat, till exempel för skoltrötta elever eller elever som av andra skäl inte är tillgängliga för utbildning (prop. 2009/10:165, s. 293, 666 f.).

Det är av stor vikt att rektorn säkerställer att det finns behov av att undervisningens omfattning inte minskas mer än vad eleven har behov av. Det är också viktigt att, när behovet av anpassning är stort och eleven endast orkar med undervisning i liten omfattning, att skolan noga avväger vilka ämnen eleven ges undervisning i (jfr Överklagandenämndens beslut den 18 februari 2018 med dnr 2017:622).

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som, bland annat, ska visa vad beslutet innehåller. Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (29 kap. 10 § skollagen och 31–33 §§ förvaltningslagen). Av förarbeten framgår att kravet att motiveringen ska vara klargörande innebär att en part ska ges möjlighet att förstå hur myndigheten har resonerat i det enskilda fallet (prop. 2016/17:180 s. 320).

Uppföljning av åtgärdsprogram

Åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas

och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång

Utifrån den inkomna redovisningen framkommer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen avseende beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång är avhjälpt.

Uppföljning av åtgärdsprogram

Utifrån den inkomna redovisningen samt intervju med rektorn framkommer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen avseende uppföljning av åtgärdsprogram är avhjälpt.

Arbete mot kränkande behandling

Skolinspektionens tidigare beslut

Uppmärksamma, motverka och informera om kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 25 mars 2026 att Rönnowskolan H1 inte levde upp till författningarnas krav gällande arbetet mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visade att det fanns brister i skolenhetens arbete med att agera och anmäla vid kränkande behandling till rektorn.

Då lagstiftningen avseende arbetet mot kränkande behandling, som framgår ovan under ”Om ärendet”, har ändrats har Skolinspektionen kontrollerat om skolans arbete uppfyller författningarnas krav utifrån den nya lagstiftningen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Uppmärksamma, motverka och informera om kränkande behandling

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har bifogat en rutin för anmälan av kränkningar som gäller från läsårsstart 2026/2027. Av rutinen framgår att all personal är skyldiga att aktivt uppmärksamma och motverka att barn och elever utsätts för kränkande behandling samt att om en elev anser sig blivit upprepat eller allvarligt kränkt ska personalen skyndsamt informera rektorn om detta. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att samtlig personal, under en arbetsplatsträff i augusti 2026, fått föreläsning och information gällande skolans nya rutin av hantering av kränkningar. Vidare framgår att det har införts i skolans årshjul att denna information ges vid varje terminsstart.

Förekommande kränkningar diskuteras vidare vid varje arbetsplatsträff samt elevhälsomöte. Rektorn uppges tillsammans med personal inom elevhälsan har kontrollerat de kränkningar som inkommit och säkerställt att de har hanterats enligt skollagen och att det gjorts en kränkningsanmälan i de fall det varit relevant.

Huvudmannen har vidare bifogat två anmälningar/utredningar av kränkningar från augusti och september 2026. Av dessa framgår att det har vidtagits åtgärder i form av samtal med personal, vårdnadshavare och elever.

Uppföljande intervjuer

Intervjuade lärare säger att alla i personalen agerar vid kränkningar, vilket rektorn instämmer i. Lärare och rektorn säger att de inte har hört något från eleverna under höstterminen som indikerar att de vuxna inte tar tag i saker som händer eleverna. Lärare och rektorn säger att personalen har fått information om deras skyldighet att agera och hantera kränkningar och att det sedan läsårsstart finns nya, tydliga rutiner vilka har gåtts igenom med all personal. Vidare säger lärarna och rektorn att de har haft flera informationsträffar där skolledningen gått igenom vad som gäller, bland annat vad som är att betrakta som en kränkning och vad personalens skyldigheter är vid kränkande behandling. Rektorn säger att det har tydliggjorts att personalen inte bara kan gå förbi när de uppmärksammat en kränkning, utan att de måste agera. Rektorns uppfattning är att de har medvetandegjort personalen som har förstått allvaret mycket bättre vid denna genomgång än tidigare.

Lärare och rektorn säger att personalen nu har bättre förutsättningar att uppmärksamma och motverka kränkningar eftersom de har placerat arbetsrummen för arbetslagen på ett annat sätt i byggnaderna. Vidare har de anställt ytterligare en socialpedagog så det finns nu en socialpedagog i varje hus för att de ska vara utspridda mellan eleverna. Detta har sammantaget ökat vuxennärvaron. I arbetslagen arbetar personalen nu med samma elever vilket innebär att de även har bättre uppsikt över eleverna, säger rektorn. Lärarna säger att de på utvecklingssamtalen med sjuorna tar upp frågor kring det sociala klimatet på skolan. Vidare säger lärarna att de ger varandra information om vilka kränkningar som skett och på vilka platser för att all personal ska ha samma bild. Gällande det kränkande språkbruket på skolan uppger lärarna att de från läsårsstart har varit noggranna med att nolltolerans ska råda så att de sätter standarden direkt. Lärarna är tydliga mot eleverna att en viss jargong inte är okej i skolan och att eleverna inte ska skämta med ord och begrepp som är kränkande. Lärare uppger att då kränkningar sker på skolan vidtas alltid någon form av åtgärd. Rektorn säger att personalen är mycket aktiva och att det blir samtal med eleverna direkt de uppmärksammar något och

därefter kontaktas elevernas vårdnadshavare samt rektorn. Rektorn säger att de haft utbildning för all personal av Fryshuset och att de arbetar med materialet om språkbruk och kamratskap tillsammans med eleverna.

Lärarna säger att alla i personalen nu har blivit informerade om deras skyldighet att informera rektorn om allvarliga och upprepade kränkningar och att personalen har blivit ännu bättre på att anmäla än innan inspektionen, vilket rektorn instämmer i. Lärare och rektorn säger vidare att rektorn alltid informeras vid upprepade eller allvarliga kränkningar via de anmälningar som görs.

Rättslig reglering

Uppmärksamma, motverka och informera om kränkande behandling

Av 6 kap. 10 § skollagen, enligt den nya lydelse som trädde i kraft den 1 augusti 2026, framgår att all personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling samt trakasserier och sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) i samband med verksamheten och se till att sådan behandling och sådana trakasserier hanteras. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling eller allvarliga eller upprepade trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier eller sexuella trakasserier av någon i personalen är också skyldig att informera rektorn om detta.

Skolinspektionens bedömning

Uppmärksamma, motverka och informera om kränkande behandling

Skolinspektionens utredning visar att utbildningsinsatser genomförts avseende skyldigheten att uppmärksamma och motverka kränkande behandling. Lärare och rektor anser att all personal på skolan agerar när de ser eller får kännedom om kränkningar. Lärare samt rektorn uppger också att alla allvarliga och upprepade kränkningar kommer till rektorns kännedom. Utifrån ovanstående omständigheter framkommer inte annat än att skolans arbete med att agera och informera vid kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Isabelle Vesterlund

Föredragande
Signerat av: Isabelle Vesterlund

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Maria Lundin medverkat.